

Dr. Turgonyi Zoltán filozófus, az MTA BTK
Filozófiai Intézetének tudományos
főmunkatársa

A Keresztény Front tagjai az egyház társadalmi tanításának megfelelő állammodellben gondolkodtak – közölte kérdésünkre Dr. Turgonyi Zoltán filozófus november 11-én, a pesti ferencesek Szent Ferenc termében tartott *Az Igazság szolgálatában – In memoriam Szigeti József O.P.* című kötet bemutatóján.

A Keresztény Front (KF) története több szempontból is figyelemre méltó. A kommunista uralom alatt illegális körülmények közt ez a szervezet készült fel a legtudatosabban egy remélt békés rendszerváltás után előálló új helyzetre, mégpedig úgy, hogy egy minden részletre kiterjedő, igen alapos, különutas, egyetlen más szervezethez sem hasonló pártprogramot készítettek. Tehát Keresztény Front volt hazánkban az utolsó szervezet, amely hivatásrendi alapon álló programot képviselt. Tagjai, így Szigeti József (1907-2001) domonkos rendi páter, az eszme és a program mellett minden üldözés ellenére is kitartottak, ezért a börtönt is vállalták. Turgonyi doktor kérdésünkre kijelentette, hogy a Keresztény Front programja keresztényszocialista-hivatásrendi állammodellre épült. Ennek megfelelően hadat üzentek mind a kapitalizmusnak, mind a bolsevizmusnak. Katolikus keresztény értékeket képviselő harmadik utasok voltak.

Szigeti atya 1917-től a budapesti piarista gimnáziumban tanult, és itt is érettségizett 1925-ben. Érettségi után jelentkezett a domonkos rendbe. A grazi rendházban lett novícius. Itt folytatta a teológiai tanulmányait is, miután 1926-ban egyszerű fogadalmat tett. 1929 októberében tett örök fogadalmat. 1931. július 12-én szentelték pappá. Ezután tanulmányait Franciaországban, a rend lyoni tartományának főiskoláján, Chambéryben folytatta, ahol 1933 májusában rendi főiskolai tanári fokozatot szerzett. 1933-1936-ig Szombathelyen a rendi újoncok mesterének

helyettese volt. 1936 és 1940 között az immár önálló magyar domonkos rendtartomány által felállított budapesti rendi főiskola filozófia és hitvédelem) tanára volt. Ebben az időszakban több cikket is publikált a Credo című folyóiratban, aminek Bőle Kornél OP volt a főszerkesztője. Az Aquinói Szent Tamás Társaság által kiadott Szent Tamás Könyvtár című könyvsorozat két kötetében jelentek meg tanulmányai. Szigeti atya már ekkor elkötelezett és nagy tudású tomistaként tevékenykedett. Egész életében hű követője maradt Szent Tamás teológiájának és filozófiájának, de ezt intézményes keretek közt életének csupán ezen időszakában tudta kifejezni. 1940-ben a soproni rendházba került, ahol 1950 júniusáig tartózkodott. 1950. június 18-án a soproni rendházból társaival együtt a máriabesnyői kapucinus rendházba internálták. Az ÁVH itt gyűjtötte össze több, akkor felosztatott szerzetesrend elhurcolt tagját. Szigeti atya ettől kezdve a hátralévő életében soha hivatalos egyházi beosztást nem kapott, rendházban vagy plébánián nem élt. Máriabesnyőn megismerkedett a szintén internált Dellamartina Anna angolkisasszony nővérrel. Az ő közvetítésével ismerte meg Soltész Jenőt, a Keresztény Front vezetőjét, akivel Máriabesnyőn több órás beszélgetést folytatott. Így kezdődött kettejük kapcsolata és Szigeti atya bekapcsolódása 1951 elején a Keresztény Front tevékenységébe, miután 1950 novemberében kiszabadult internálásból.

Dr. Vincze Krisztián a Pázmány
Péter Katolikus Egyetem
Hitmondányi Karának
tanszékvezető professzora

Kudari Enikő a kötet szerkesztője, Szigeti atya tanítványa, latin – hittan szakos tanár bevezetőjében elmondta, hogy még tavaly májusban tartottak *Az Igazság szolgálatában* címmel konferenciát Szigeti József tiszteletének adózva. A konferencia aktualitása: a domonkos rend alapításának 800. évfordulója volt. Örömét fejezte ki, hogy a 2016-os konferencia anyaga megjelent egy szép kiadású kötetben, s hálás az Úrnak, hogy Szigeti atya tanítványa lehetett. Abból a szellemi-lelki gazdagságból meríthetett, amivel ő rendelkezett, s amit igyekezett átadni diákjainak. Köszönetét fejezte ki a Kairosz Kiadónak a kötet megjelentetéséért. Kérdésünkre, hogy voltak-e a kommunista állam által beépített emberek a Keresztény Frontban, Kudari tanárnő egyértelmű igennel válaszolt; „miattuk taróztatták le a 1956 nyarán a KF vezetőit.”

„Ha megbetegszünk vagy diplomás szakorvoshoz fordulunk, vagy kuruzslókat keresünk föl. Így éppen azért súlyosbodik betegségünk, mert nem a megfelelő kompetens személyhez, nem az orvoshoz fordultunk” – kezdte a könyv bemutatóját Dr. Vincze Krisztián tanszékvezető

professzor. A PPKE tanára szerint amikor a hit dolgokban tapogatózunk, nem mindegy, hogy a hit kérdéseit kinek, minek a mentén szeretnénk megválaszolni. Fordulhat bárki kuruzslóhoz, olvasva ezoterikus könyveket, s azokon keresztül gondolkodhat Istenről, holott egy katolikus azért érzi magát biztonságban a hitében, mikor a legkompetensebb személyek, az egyházi Tanítóhivatal tagjainak tanítását fogadja meg, és Jézus örömhíre szerint él. Akkor Istent, hitünket, a természetfeletti világot illetően a legjobb kezekben vagyunk. Ezért a hithű katolikus, amint Szigeti atya volt, nem akart elveszni a tévtanításokban. „1945 előtt az állam és az egyház között olyan erős volt a kapcsolat, ami ma egyáltalán nem jellemzi főleg a nyugat-európai országokat. S mikor egyesek az inkvizíció bűneiről beszélnek, elfeledik azt, hogy az Egyház főleg a középkorban, saját felfogása felől nézve teljesen érthetően és következetesen nem csak arra törekedett, hogy saját üzenetét minél hatékonyabban juttassa el az emberekhez, hanem arra is, hogy a többi világnézet üzenetét lehetőleg távol tartsa legalább saját híveitől. Ezért érthető, hogy a korabeli Egyház elvárta az államhatalomtól, hogy a világi hatalom kitüntetően kezelje, fokozott védelemben részesítse a katolicizmust. És több eretnek sértette a közrendet is.” Az ún. inkvizíciós időszaknak mondott kor megengette, hogy a tévtanításokat, melyek az ember lelki halálát okozzák, azokat igenis államhatalmi eszközökkel visszatartsák. „Nagyon sokat beszélünk arról, hogy mennyien vesztették életüket a világháborúk és a XX. századi népiirtások során; több tízezer ember halt meg a nagyinak mondott francia forradalom idején, s ehhez mérten – nem mintha csak egyetlen egy emberi élet ne lenne önmagában végtelen érték – jóval kevesebb az inkvizíció áldozata.” Ezután rátért arra, hogy a könyv három tanulmánya a tomista, Szent Tamás-i filozófiához kapcsolódnak. Dr. Deák Viktória szerzetesnővér tanulmányának legfontosabb része a teológia természete. Nagy kérdése, hogy mikor a skolasztikát, a Szent Tamás-i örökséget magunk előtt látjuk, és találkozunk a XXI. századi új teológiákkal, akkor milyen a kettőnek a viszonya, s el tudjuk-e minden esetben fogadni, mi jelenik meg új teológiaként. „Amikor mi Aquinói Szent Tamás filozófiai örökségét tartjuk szemünk előtt, és nagyra becsüljük, annak az oka, hogy a skolasztika és a Szent Tamás-i filozófia öröksége olyan teológiai rendszer, ami sok szempontból a teológiai tudományosságnak nagyon szépen megfornált bázisa. Szent Tamás pedig azért kedvelte Arisztotelesz filozófiáját, mert az alkalmas arra, hogy elmondjuk az ókori gondolkódokat ismerő műveltebbek nyelvén, hogy mit mondunk mi a Bibliánkban, a kinyilatkoztatásban, a hagyományainkban, tehát mi a keresztény tanítás lényege. A tanulmány fő kérdése, hogy amikor XXI. századi teológusok más filozófusok rendszerét veszik át, hogy azon keresztül fejtsék ki a teológia igazságait, az vajon mindig zökkenőmentesen mennek –e, s nem keletkezhetnek-e ezekből nehézségek.” Ahogy a nővér kifejtette: a tomizmus nem valami eklektikus termék, hanem olyan struktúra, amely metafizikai elveinek köszönhetően képes volt asszimilálni azt a megelőző hagyományokból, ami a legjobb volt. *A teológia tehát nem állandó mozgás*, amikor rendszerek

váltják egymást attól függően, hogy mi adaptálható a legjobban a kurrens gondolkodásmód szerint. Dr. Kuminetz Géza kánonjogász

Az igazság hatékony és önkéntes szolgálója: az érett személyiségű ember

tanulmányában arra keresi a választ, mit ér az erény, ha nem az igazságot szolgálja? A szerző számára úgy tűnik, hogy a személyiség igazság szerinti alakulása, alakítása jelenti az emberi lét értelmét, s adja az igazság szolgálatához szükséges erőt, hitet. Leszögezi: az igazság szolgálata az erények és harmóniájuk nélkül csekély eredményre vezet. Így köthet az ember békét önmagával, embertársaival és az istenséggel. Az erények útja rávilágít arra, kik vagyunk, kivé kell vállnunk, és arra is, hogy hová kell megérkeznünk életünk során és végén.

Dr. Leszkovszky Pál O.P., rk. aldozópap,
szerzetes, orvos

Dr. Leszkovszky Pál domonkos szerzetes, aki a könyvajánló előtt Szent Márton püspök tiszteletére domonkos régi, latin nyelvű rítusban szentmisét mutatott be a ferences templomban, közölte, hogy Szigeti József mindig is érdeklődött az új iránt, de szigorúan rámutatott arra, mi az ami helytelen a társadalomban, az egyházban, és a renden belül. A könyv két tanulmánya éppen ezért tartalmazza Szigeti atya két előadását, melyek eredetileg az Aquinói Szent Tamás Társaság egy-egy kötetében jelentek meg. Ezek tükrözik azt a filozófiai-teológiai szellemiséget, melyben Szigeti páter élt, és amelyet maga is képviselt és tanított.

Medveczky Attila